

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1993/22-E

Název	Základní škola a Mateřská škola Javorník, okres Svitavy
Sídlo	568 02 Javorník 61
E-mail	skola.javornik@seznam.cz
IČO	75 016 001
Identifikátor	650 045 670
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Konopáč, DiS.
Zřizovatel	obec Javorník
Místa inspekční činnosti	Javorník 61 Javorník 26
Inspekční činnost na místě	25. a 26. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek,

průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Javorník, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Aktuálně se ve třech třídách vzdělává celkem 38 žáků 1. až 5. ročníku, ročníky jsou různě spojovány podle předmětů. Počty žáků se každoročně zvyšují, do naplnění kapacity zbývá 7 míst, 60 % žáků dojíždí z okolních šesti obcí. Základní škola eviduje šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho počtu se jeden vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu s upravenými výstupy. Výuka v základní škole je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Pohodový Javorníček*.

Jednotřídní mateřská škola v době inspekční činnosti evidovala 21 dětí. Z celkového počtu deset plnilo povinné předškolní vzdělávání, z nich tři měly odklad povinné školní docházky. Rovněž se zde vzdělává jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Rok v naší školičce*.

Do dvou oddělení školní družiny je přihlášeno všech 38 žáků základní školy. Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu *S pohybem a úsměvem*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel působí ve funkci sedmým rokem, kdy byl nejprve pověřen řízením školy. Po úspěšném absolvování výběrového řízení byl k 1. 6. 2022 jmenován ředitelem školy. Ve zpracované koncepci rozvoje školy má vytyčené manažerské záměry na období dalších pěti let. Stanovuje zejména příležitosti dalšího rozvoje s cílem vytvořit kvalitní školu s příznivým klimatem pro děti, žáky i zaměstnance. Usiluje o společně sdílenou vizi všemi pracovníky, daří se rozvíjení týmového ducha s respektujícím přístupem. Výrazná je snaha o udržení naplněnosti školy a podpora získání většího počtu místních žáků.

Většinu kompetencí spojených s chodem mateřské školy si ředitel funkčně ponechal ve své působnosti, pravidelně do ní dochází. Prostřednictvím hospitační činnosti sleduje realizaci předškolního i základního vzdělávání, vede pedagogické rady, které probíhají většinou odděleně. Je v každodenním kontaktu se zaměstnanci a operativně řeší aktuální záležitosti. Přesto je učitelkám ponechána zodpovědnost za pedagogický proces, rovněž tak mají dostatečný prostor pro tvůrčí práci. V základní škole je sledování výchovně vzdělávacího procesu zaměřeno zejména na začínající učitele, které se ředitel snaží metodicky vést. Podporovány jsou i vzájemné hospitace pedagogů. Společně zpracovaná SWOT analýza školy a porady k naplňování koncepce vedou k přijímání konkrétních opatření na zlepšování stavu.

Pedagogický sbor základní školy je stabilizovaný, výuku zajišťuje ředitel a dva kvalifikovaní učitelé, předměty s převahou výchovného působení na částečný úvazek vyučují obě vychovatelky. V mateřské škole kolektiv dvou učitelek účinně doplňují asistentka pedagoga a školní asistentka, která je finančně hrazená z dotačního projektu. Ze vzdělávacího procesu ve škole je zřejmý pedagogický rozvoj prostřednictvím dalšího vzdělávání. Důraz je kladen na osobní rozvoj učitelů, kteří se zúčastňují různých vzdělávacích akcí, v poslední době

zaměřených zejména na pedagogickou diagnostiku dětí, podporu nadaných žáků, diferenciaci ve výuce a inovaci ve vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky se v základní škole od poslední inspekční činnosti výrazně zlepšily (nové podlahy, sociální zařízení, osvětlení, školní nábytek), proběhla částečná obnova digitálních technologií (tablety, notebooky). Nedostatek učeben je řešen umístěním dvou tříd do jedné, přepažené pouze nábytkovou stěnou, kdy částečně dochází ke vzájemnému rušení žáků. Rovněž zázemí pro pedagogy (malý kabinet) je stísněné, nedůstojné.

K výuce za příznivého počasí slouží také zahradní učebna s lavicemi a stoly i školní pozemek k pěstování drobných plodin. Velké prostory školní zahrady jsou denně využívány v průběhu velké přestávky a odpoledne při činnostech školní družiny, která nemá vlastní prostory a využívá kmenové učebny.

Naplnování záměrů předškolního vzdělávání je podpořeno příjemným a podnětným prostředím. Vybavení hračkami, stavebnicemi, knihami a dalšími učebními pomůckami, které je členěno do herních a pracovních koutků, napomáhá všestrannému rozvoji dětí, a podle finančních možností je doplňováno a obnovováno. K pohybovým aktivitám je také využívána tělocvična a školní zahrada základní školy.

Škola má vypracovaný *Minimální preventivní program*, který začleňuje do předmětů i výukových projektů (*Žít s respektem, Začít spolu*) aktuální trendy či konkrétní problémy, každý rok je vyhodnocován. Učitelé řeší minimum případů nevhodného chování dětí a žáků, k čemuž přispívají malé třídní kolektivy i vyšší počet pedagogů školy. V efektivní prevenci sociálně patologických jevů se pozitivně odrážejí také vícedenní pobytové akce na podporu stmelování kolektivu tříd, které se účastní většina žáků (třídní školní výlet, adaptační pobyt, prázdninový tábor).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny v základní škole byly připravené, měly jasně stanovené cíle, metody a formy výuky podporovaly jejich dosažení. Ve všech hodinách převládala vlná pracovní atmosféra se vstřícným přístupem učitelů. Uplatněné metody ve všech hodinách umožňovaly činnosti mimo lavice, často na koberci, u tabule, využita byla i chodba. Promyšleně byla kombinována společná a samostatná práce žáků, bylo zřetelné, že jsou zvyklí pracovat samostatně, přičemž často využívali pomoc starších spolužáků, kteří jim ochotně pomáhali. Učitelé průběžně žáky kontrolovali, podněcovali k úsilí, zapojovali žáky, kteří již byli hotovi ke kontrole ostatních. Rozvíjeli čtenářskou gramotnost četbou vlastních knih žáků, čtenářskými koutky a portfolii. Zájem o předmět často podporovali zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Nízký počet žáků ve většině tříd přispíval k individualizaci výuky a jejich aktivnímu zapojení. Pro zlepšení jejich pozornosti byly občas zařazeny krátké relaxační pohybové chvíle.

Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou žáků, někdy učitelé sami shrnuli jejich obsah s nižším využitím zpětné vazby od žáků. Součástí všech hodin bylo sebehodnocení žáků s vyjádřením, jak je výuka bavila, co jim šlo a kde ještě mají rezervy. Prvky vzájemného hodnocení byly uplatněny spíše výjimečně.

Všechny hodiny byly podloženy názorným materiálem, didaktickými pomůckami, encyklopediemi či pracovními listy. V několika hodinách byla uplatněna digitální technika a využita interaktivní tabule. Žáci občas samostatně pracovali na tabletech, kde vyhledávali informace k učivu.

Vzdělávání v mateřské škole vycházelo z třídního vzdělávacího programu zpracovaného v návaznosti na školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. V plánování konkrétní vzdělávací nabídky se promyšleným zařazováním všech požadovaných vzdělávacích oblastí zvýšily možnosti vnímání světa v jeho přirozených a reálnějších souvislostech. Naopak není patrná cílená souvislost s poznatky z pedagogické diagnostiky, ani s realizovaným hodnocením pedagogického procesu v kratším vzdělávacím úseku (týdenní tematický blok). Tím není plně podněcována maximálně možná efektivita vzdělávacího procesu z pohledu osobnostního rozvoje každého dítěte. V některých dílčích situacích, zejména při samostatné práci dětí, to částečně kompenzovala vhodná individuální podpora na základě kvalitní znalosti dítěte.

Vzdělávací proces probíhal v příjemné pracovní atmosféře. Napomáhal tomu podporující pedagogický styl s laskavým a přiměřeně tolerantním přístupem učitelek i obou asistentek. V průběhu vzdělávání bylo příležitostně hodnoceno počínání dětí s pozitivním dopadem na utváření kladného sebepojetí. Některým se dostala i přínosně popisná zpětná vazba k výsledku jejich individuální práce a vzdělávacímu pokroku, která může dítěti napomoci v dalším záměrném pracovním úsilí, tak jako občas zaznamenané, v různé formě proběhlé, sebehodnocení. U dětí v povinném předškolním vzdělávání bylo patrné směřování k úspěšnému pokračování v prvním ročníku základní školy.

Při možnosti seberealizace na základě vlastního zájmu si s přehledem děti vybíraly z volně přístupných hraček i různých vzdělávacích pomůcek, též zcela nenuceně využívaly připravenou pestrou a často zajímavou vzdělávací nabídku didakticky zaměřených aktivit. Minimum příležitostí k výběru z více činností měly děti v bloku řízených aktivit. Přestože byly realizovány se všemi dětmi společně bez rozlišení vzdělávací nabídky, tak vlivem poutavého pojetí, byly děti převážně zaujaté a aktivní. Přejedně se projevilo menší respektování věkového složení dětského kolektivu a potřeb jednotlivců.

V průběhu dne vhodně docházelo k využití týdenního tématu. Učitelky často navazovaly na zážitky a již získané vědomosti dětí, které dále prohlubovaly nebo propojovaly s reálnými situacemi. Patrný byl rozvoj jemné motoriky, tvořivosti, představivosti a myšlenkových procesů. Část poznatků děti získávaly prostřednictvím vlastního objevování a experimentování. Při některých činnostech docházelo cíleně i intuitivně k utváření předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Pro posílení správné výslovnosti dětí byly zařazovány kolektivní jazykové chvílky v podobě artikulačních a dechových cvičení. Mnohé herní situace přirozenou cestou dětem poskytovaly příležitosti k domlouvání se o postupu, spolupráci a rozvíjení kamarádských vztahů. Vzniklé drobné problémové situace byly využívány k podpoře samostatného řešení hledáním účinných východisek.

Do školní družiny byli přihlášení všichni žáci školy. Denně je zařazován jejich pobyt venku, dvakrát týdně je realizována delší odpolední vycházka s plněním různých úkolů v přírodě (např. výlet za polární liškou). V učebnách mají účastníci vhodný prostor pro odpočinek, rozvoj zájmů a uměleckého nadání. Vychovatelky jim nabízejí jak řízené aktivity s četbou, výtvarnými či rukodělnými činnostmi, tak volné hry podle vlastního výběru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V základní škole mají učitelé nastavený systém ověřování znalostí žáků zejména vlastními evaluačními nástroji (kontrolní prověrky), jejich výstupy klasifikují a průběžně zapisují do žákovských knížek. Na začátku týdne žáci 3., 4. a 5. ročníku dostávají týdenní plány učiva s úkoly, sami k tomu doplňují své vlastní sebehodnocení s konkrétním uvedením, co se jim podařilo, či v čem se mohou zlepšit. Žáci jsou tak vedeni k plánování své práce a zodpovědnosti za včasné splnění.

Zpětnou vazbou o úrovni výsledků vzdělávání jsou návštěvy absolventů školy, kteří mají v převážné míře obdobné hodnocení. V minulém školním roce bylo pět žáků 5. ročníku úspěšných při přijímacím řízení na víceletá gymnázia. Celkové i individuální výsledky vzdělávání učitelé sledují průběžně, vyhodnocovány jsou za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednání pedagogické rady. Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni zejména slovně, vždy motivačně pozitivně. Klasifikace v žákovských knížkách je pravidelně doplňována o vlastní sebehodnocení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávání podle doporučení školských poradenských zařízení. Vzdělávání je vhodně doplňováno projekty (Včelař, Léčivé byliny) a exkurzemi (návštěvy muzeí, hlavního města).

Ve školním roce 2021/2022 všech 37 žáků prospělo, z toho počtu 34 s vyznamenáním, chování měli všichni velmi dobré. Za obě pololetí zameškali v průměru 109 hodin na žáka. všechny hodiny byly řádně omluvené. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnosti doučování a konzultací, učitelé jim věnují cílenější individuální podporu při výuce i po vyučování. Žáci dodržují nastavená školní pravidla, jsou vedeni k samostatnosti, ohleduplnosti a vzájemné pomoci.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků informováni při třídních schůzkách, které probíhají přes rezervační systém na objednaný termín společně se žáky. Další informace získávají podle potřeby telefonicky a prostřednictvím elektronické komunikace. Často využívají možnosti návštěvy školy po vyučování a osobní konzultace.

Projevy dětí v mateřské škole svědčily o postupném osvojování klíčových kompetencí i základů funkčních gramotností. Ve styku s dospělými děti dodržovaly základní pravidla společenského chování, mezi nimi nedocházelo k žádným výrazným konfliktním situacím a v případě potřeby se uměly domluvit. Z vyjadřování dětí byl zřejmý rozvoj slovní zásoby a její využívání, i když výslovnost hlásek nebyla u některých starších dětí dobře vyvozena a zafixována. Děti svými reakcemi prokázaly odpovídající poznatky o okolním prostředí, zejména z oblasti přírodovědy. Při činnostech se dokázaly přiměřeně soustředit, postupovat podle pokynů, záměrně využívat paměť a vyvozovat souvislosti. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti, určovaly první hlásku slova, rozeznaly některá tiskací písmena a u některých byl patrný správný úchop tužky s uvolněným zápěstím. Děti se v prostorách školy bezpečně pohybovaly a na dobré úrovni zvládaly základní pohybové dovednosti včetně pohybu na sněhu. Bez potíží manipulovaly s běžnými pomůckami a ukázaly značnou samostatnost v sebeobsluze při stolování.

Výsledky vzdělávání dětí škola vyhodnocuje, přijaté závěry se vztahují zejména k obsahové náplni vzdělávání a kolektivnímu působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců. V současné době je ověřován nově zavedený podrobnější systém záznamů o každém dítěti, doplněný portfoliem jeho prací a někdy i vyvozenými vzdělávacími potřebami. Získané poznatky jsou spíše využívány v aktuálním pedagogickém přístupu nebo k posouzení školní zralosti, nepřilíží se již promítají do cíleného plánování individualizované vzdělávací nabídky. Náležitá podpora v souladu s doporučením školského poradenského zařízení je věnována dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami. Preventivně jsou se zákonnými

zástupci konzultovány a řešeny individuální výchovné a vzdělávací potíže jejich dětí, případně jim je doporučena návštěva odborného pracoviště (např. logopedické a pedagogicko-psychologická poradna). V loňském školním roce byly rodičům nabídnuty konzultace s učitelkou i za účasti dítěte, které mohou příznivě napomoci rozvoji dítěte.

Zřejmá je provázanost základní a mateřské školy, která je ředitelem školy koncepčně prohlubována. Odráží se v mnohých společných akcích, dochází ke vzájemným návštěvám, nově je zavedena aktivita pondělní čtení školáků školáčkům, od února budou jednou týdně docházet do základní školy pro posílení úspěšného přechodu do základní školy. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním různých akcí (Svatomartinský průvod, Adventní či Velikonoční dílny, Rozsvěcení vánočního javoru, Čarodějnice).

Závěry

Vývoj školy

- Jmenování ředitele do funkce po proběhlém konkursu,
- od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému nárůstu počtu žáků,
- zlepšení materiálních a technických podmínek základní školy, průběžné doplňování a obměna materiálního vybavení v mateřské škole,
- dílčí zkvalitnění vzdělávacího procesu v mateřské škole cíleným zahrnutím všech vzdělávacích oblastí a využíváním pestřejších forem sebereflexe dětí.

Silné stránky

- Rodinná atmosféra školy a přátelský pedagogický styl příznivě ovlivňují pozitivní klima průběhu vzdělávání dětí a žáků,
- podněcování zvědavosti a zájmu dětí o získávání nových poznatků využíváním pestrých aktivizujících metod práce,
- nízké počty žáků ve třídách podporují individuální přístup učitelů k nim,
- uplatňování činnostních metod a forem výuky přispívá k aktivnímu zapojení žáků,
- vedení žáků k samostatnosti a pomoci spolužákům, vrstevnická výuka,
- pořádání vícedenních akcí na podporu stmelování kolektivu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a následné cílené realizaci vzdělávacího procesu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat více času ukončování hodin se zapojením žáků,
- zařazovat ve vzdělávání častěji prvky vzájemného hodnocení žáků,
- obohatit v mateřské škole hodnocení kratších tematických celků o hodnocení pedagogické práce a závěry využívat v dalším plánování, tak jako poznatky z pedagogické diagnostiky,
- poskytovat dětem v mateřské škole častěji zpětnou vazbu kvalitním zhodnocením vzdělávacích činností.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 1. 2023
2. Školní matrika, školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
3. Koncepce rozvoje školy na období 2022 - 2027
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Pohodový Javorníček*, verze s dodatkem č. 7 s platností od 1. 9. 2019
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Rok v naší školičce* s platností od 1. 9. 2012 s aktualizací ze dne 31. 8. 2022
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Spohybem a úsměvem* s poslední úpravou k 1. 9. 2021
7. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2016, se změnami k 30. 9. 2020
8. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 10. 2020
9. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2016, se změnami k 26. 8. 2021
10. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 4. 2022
11. Zápisy z pedagogických rad a porad, školní roky 2021/2022, 2022/2023
12. Rozvrhy hodin 1. – 5. ročníku, školní rok 2022/2023
13. Třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – školní rok 2022/2023
14. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
15. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023 (výběr)
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2022/2023
18. Dokumentace školní družiny, školní rok 2022/2023
19. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
22. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-1048/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.